

ЕКСПЕРТИЗА У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ

ОПИС КУРСУ

Актуальність курсу полягає в тому, що важливим елементом забезпечення безпеки виробничих об'єктів є експертиза його безпеки. Це пов'язано з тим, що в процесі експертизи виявляються усі можливі види небезпечних чинників і їх поєднань на усіх етапах функціонування будь-якої виробничої системи. У зв'язку з тим, що експертизі підлягають усі стадії життєдіяльності виробничого устаткування, слід одночасно з технологічними аспектами звернути увагу на працездатність і надійність будівельних конструкцій будівель і споруд, на умови експлуатації, які змінюються при зміні технологічних параметрів виробництва. Іншим важливим аспектом забезпечення безпеки виробництва є процедура видачі, переоформлення, анулювання дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Чітке виконання цієї процедури дозволяє мінімізувати ризики, пов'язані з експлуатацією потенційно небезпечних виробничих об'єктів.

Дисципліна передбачає опанування здобувачами освіти знань про теоретичні основи та технологію проведення психологічної експертизи як форми соціальної практики, про особливості використання психологічних знань у сфері експертних досліджень, зокрема – у сфері праці. Дисципліна покликана забезпечити здатність здійснювати аналіз та надавати експертну оцінку систем управління охороною праці на промисловому підприємстві, експертну оцінку умов праці

Дисципліна «Експертиза у сфері цивільної безпеки та охорони праці» належить до переліку вибірових освітніх компонентів підготовки бакалаврів в з цивільної безпеки за освітньо-професійною програмою «Безпека праці та виробничих процесів».

ВИМОГИ

Базові знання основ експертної діяльності в науково-технічній сфері; наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel; наявність особистого логіну та паролю в Moodle

КРУЖИЛКО Олег
доктор технічних наук,
професор,

oleg.kruzhilko@mipolytech.education

mip metinvest
polytechnic

Освітній рівень

Бакалавр

Кількість
кредитів

5,0

Назва кафедри,
яка пропонує
дисципліну

БЕЗПЕКИ ПРАЦІ
ТА ОХОРОНИ
ДОВКІЛЛЯ

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- знати основні положення проведення експертизи технологічної, конструкторської, технічної документації з питань охорони праці, вміння оформлення експертного висновку;
- розуміти процедуру видачі, переоформлення, анулювання дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки;
- знати основні положення Закону України Про об'єкти підвищеної небезпеки;
- знати теоретичні основи проведення експертиза систем управління охороною праці на промисловому підприємстві, вміння застосовувати методи експертизи та оцінювання ефективності СУОП;
- знати основи законодавства України про судову експертизу;
- розуміти теоретичні основи психологічної експертизи, вміти застосовувати методичний інструментарій психологічної експертизи.

ТЕМАТИКА

Сутність і призначення експертизи безпеки, основні положення Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу», визначення промислової безпеки, об'єкти та суб'єкти експертизи. Порядок проведення експертизи промислової безпеки, формування та регламент роботи експертних комісій, методика проведення експертизи, оформлення, узгодження і видача висновків. Порядок і особливості обстеження будівель і споруд для визначення та оцінювання їхнього технічного стану відповідно до ДСТУ 9273:2024, категорії технічного стану будівельних конструкцій та об'єктів, організаційні та технологічні вимоги до обстежень. Законодавчі положення щодо діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки, державний нагляд і контроль, ідентифікація об'єктів, планування дій у разі аварій, порядок декларування відповідності матеріально-технічної бази. Порядок видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування, процедура переоформлення і анулювання дозволів, перелік робіт та устаткування підвищеної небезпеки, особливості складання декларацій. Експертиза систем управління охороною праці, експертиза умов праці, гігієни праці та виробничої санітарії, засоби профілактики втоми. Санітарно-гігієнічні вимоги до виробничих і допоміжних приміщень, мікроклімат, освітлення, рівні шуму, вібрації, електромагнітні поля. Питання технічної безпеки, безпеки устаткування, технологічних процесів, транспорту, засобів безпеки. Оцінка професійних ризиків, поняття і види ризиків, експертиза факторів ризику, міжнародний досвід та стандарт ISO 31000:2009. Вивчаються законодавчі та методичні засади судової експертизи, класифікація, завдання та об'єкти, організація та тактика проведення, оформлення та оцінювання висновків. Питання психологічної експертизи: предмет, завдання, види, професійні та етичні принципи діяльності експерта, методи дослідження та сфери застосування у судочинстві, сфері праці та соціальній практиці.

ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle – з одного боку, та проблемно орієнтованих семінарських занять і практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок – з іншого.
- Відвідування лекційних занять є бажаним, однак не обов'язковим; від студентів

очікується ознайомлення з матеріалом перед лекцією, що дозволить побудувати лекційне заняття у вигляді сполучення пояснень викладача та обговорення проблемних питань, які виникли при підготовці до лекції.

– Семінари і практичні заняття передбачають аналіз умовно змодельованих ситуацій та розв'язання задач різних рівнів, розбір реальних кейсів за матеріалами відкритого доступу; їх відвідування є бажаним.

– Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання».

– З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.

– Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. З викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

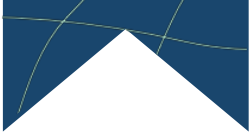
ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за контрольними точками

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Всього	
Види контр. точок																				
Робота на практичних заняттях			4		4		4						4		4					20
Захист індивідуальних завдань										20								20		40
Модульні контрольні роботи											20								20	40
Всього	52										48						100			

Зміст та вимоги до контрольних точок

Назва контрольної точки	Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів
Робота на практичних заняттях	Кожне практичне завдання супроводжується методичними рекомендаціями, які прикріплюються до завдання у Мудл. Оцінювання виконаної практичного завдання за наступними критеріями: опис результатів виконання завдання 0-60%, захист виконаного завдання 0-40%
Виконання та захист індивідуального завдання №1 «Ідентифікація об'єкта підвищеної небезпек» відповідно до заданої теми.	Кожне індивідуальне завдання супроводжується методичними рекомендаціями, які прикріплюються до завдання у Мудл. Оцінювання виконаної практичного завдання за наступними критеріями: опис результатів виконання завдання 0-50%, презентація виконаного завдання 0-25% захист виконаного завдання 0-25%
Виконання та захист індивідуального завдання №2 «Психологічна експертиза у сфері праці» відповідно до заданої теми.	Кожне індивідуальне завдання супроводжується методичними рекомендаціями, які прикріплюються до завдання у Мудл. Оцінювання виконаної практичного завдання за наступними критеріями: опис результатів виконання завдання 0-50%, презентація виконаного завдання 0-25% захист виконаного завдання 0-25%

Модульні контрольні роботи	Модульна контрольна складається з 20 закритих питань на які наведено 4 варіанти відповіді, одна з яких правильна.
----------------------------	---

Додаткові зауваження:

- студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу (Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university)) та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (Академічні політики : Polytechnic (metinvest.university))
- оцінки, отримані за роботу на практичних заняттях не можуть бути відпрацьовані або покращені, окрім процедури оскарження, оцінки за інші види поточного контролю можуть бути покращені за індивідуальною домовленістю з викладачем;
- викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки

Формою підсумкового контролю за дисципліною є залік.

Результат поточного контролю результатів навчальної діяльності здобувачів визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти, проставляються викладачами в електронному журналі в системі електронного супроводу (Moodle та ін.).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основою для виставлення заліку та враховуються при формуванні рейтингу студентів. Поточний контроль оцінюється сумою набраних балів. Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач освіти в рамках поточного контролю, дорівнює 100 балів.

Якщо протягом семестру за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше 60 балів, то під час екзаменаційної сесії йому надається змога отримати/покращити власний результат з усіх видів поточного контролю, крім активності на навчальних заняттях;

В разі, якщо протягом семестру за результатами поточного контролю або в процесі покращення власних результатів здобувач освіти набрав більше 60 балів, йому виставляється фактична сума балів і оцінка «залік», в іншому випадку – «незалік».

Переведення кількості балів у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та інші шкали здійснюється відповідно до регламентів Університету.

Відповідність між прийнятими в Університеті шкалами оцінки

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	Залік
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	
75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання	Задовільно	

		та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки		
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни		
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Незадовільно	Незалік
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

ОСОБЛИВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати неформальної або інформальної освіти можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань (практичних робіт) за узгодженням з викладачем.

Передбачено можливість проходження навчання шляхом вивчення та виконання завдань безкоштовного курсу «Соціальний контекст психічного здоров'я і хвороби», розміщеного на платформі «Coursera»: <https://www.coursera.org/learn/mental-health>.

Успішне проходження вказаного курсу (підтверджене сертифікатом) та виконана на практичному занятті доповідь про особливості проходження курсу дозволяє здобувачу отримати 20 балів за виконання індивідуального завдання № 2. При цьому здобувач звільняється від виконання вказаного індивідуального завдання.

Результати участі у науковій роботі (статті, тези виступів, конкурсні наукові роботи тощо) можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань (практичних робіт) за узгодженням з викладачем.

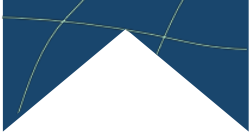
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- 1 Грибан В.Г., Фоменко А.Є., Казначеев Д.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підруч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 388 с.
- 2 Райко В.Ф., Семенов Є.О., Янчик О.Г., Ільїнська О.І. Конспект лекцій із дисципліни «Експертиза з охорони праці» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр спеціальності 263 «Цивільна безпека». Харків : НТУ «ХПІ», 2020. 120 с.
- 3 Березуцький В.В. Управління охороною праці : навчальний посібник для студентів спеціальності - «Цивільна безпека», освітньої програми «Охорона праці». Харків : ФОП Панов А.М., 2021. 412 с.
- 4 Кириченко В.В. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.
- 5 Грицюк І.М., Магдисюк Л.І. Дослідницькі методи в різних галузях практичної психології : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 248 с.

АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

Академічна недоброчесність вигляді академічного плагіату; фабрикації; фальсифікації; списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою

здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено (докладніше про це – у Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»); і в разі виявлення – відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за з наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету.

В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу.

Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.

Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

Використання ШІ не заборонене, разом з тим, воно має здійснюватися відповідально і з урахуванням «живих» політик щодо використання ШІ в Університеті: студент відповідає за повноту, вірогідність інформації, яка була згенерована/знайдена з використанням великих мовних моделей, здатний ідентифікувати у відповіді, яка частина інформації отримана з використанням технологій ШІ, а що є його власним здобутком/позицією.

Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: Академічні політики - Polytechnic (metinvest.university)